

Torsdag, den 7. maj 2009

57. konstaterer, at Lissabontraktaten også får finansielle virkninger, der for øvrigt er begrænsede, som følge af de nye særlige beføjelser, der er tillagt EU; er indstillet på til sin tid at undersøge de konkrete følger af udøvelsen af disse nye beføjelser; er af den opfattelse, at iværksættelsen af dem som helhed ikke vil ske umiddelbart efter Lissabontraktatens ikrafttrædelse, men efterhånden som de tilhørende lovgivningsmæssige forslag udarbejdes; mener imidlertid, at finansieringen af dem ikke skal ske på bekostning af finansieringen af EU's nuværende aktiviteter;

Koordinering med nationale budgetter

58. opfordrer de nationale parlamenter til hvert år at deltage i en offentlig debat om budgetpolitiske retningslinjer på nationalt plan og fællesskabsplan forud for behandlingen af de respektive budgetforslag for fra starten at skabe rammer for fælles overvejelser omkring koordineringen af medlemsstaternes nationale politikker, samtidig med at der også tages hensyn til Fællesskabets bidrag;

59. bemærker, at beslutningen om bogføring af udgifter fra EU's budget til Unionens vigtigste mål med fordel kunne baseres på de enkelte medlemsstaters årlige offentliggørelse af de bevillinger i deres nationale, og hvor det er relevant, regionale budgetter, som bidrager til realiseringen af disse mål;

*

* *

60. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes parlamenter.

Situationen i Republikken Moldova

P6_TA(2009)0384

Europa-Parlamentets beslutning af 7. maj 2009 om situationen i Republikken Moldova

(2010/C 212 E/10)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om Republikken Moldova, især beslutningen af 24. februar 2005 om parlamentsvalget i Moldova ⁽¹⁾ samt beslutningerne om den europæiske naboskabspolitik (ENP) og det regionale samarbejde i Sortehavsområdet,
- der henviser til sluterklæringen og henstillingerne fra mødet i Det Parlamentariske Samarbejdsudvalg EU/Republikken Moldova den 22.-23. oktober 2008,
- der henviser til Kommissionens strategidokument fra 2004, herunder landerapporten om Republikken Moldova,
- der henviser til partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem Republikken Moldova og EU, der blev undertegnet den 28. november 1994 og trådte i kraft den 1. juli 1998,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 3. december 2008 om Østpartnerskabet (KOM(2008)0823),

⁽¹⁾ EUT C 304 E af 1.12.2005, s. 398.

Torsdag, den 7. maj 2009

- der henviser til den hjælp, som Den Europæiske Union ydede til Republikken Moldova inden for rammerne af europæisk naboskabs- og partnerskabsinstrument (ENPI), herunder til projektet »Valgbistand til Republikken Moldova«, i form af finansiel bistand til understøttelse af frie og retfærdige valg i Republikken Moldova,
 - der henviser til EU's og Republikken Moldovas ENP-handlingsplan vedtaget på det syvende møde i Samarbejdsrådet EU/Moldova den 22. februar 2005 samt de årlige fremskridtsrapporter for Republikken Moldova,
 - der henviser til den aftale mellem EU og Republikken Moldova om visumlempelse, der blev undertegnet i 2007,
 - der henviser til erklæringen om de foreløbige resultater og konklusioner fra den internationale valgobservationsmission (IEOM) til parlamentsvalget i Republikken Moldova den 5. april 2009 og til rapporten fra Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder under Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE/ ODIHR) for perioden den 6.-17. april 2009,
 - der henviser til fælleserklæringen fra den franske, den tjekiske og den svenske udenrigsminister om situationen i republikken Moldova den 9. april 2009,
 - der henviser til EU-formandskabets erklæring om situationen i Republikken Moldova af 7. og 8. april 2009,
 - der henviser til konklusionerne fra mødet i Rådet (Almindelige Anliggender og Eksterne Forbindelser) den 27.-28. april 2009 samt drøftelserne med EU-formandskabet om dette emne, som fandt sted i Europa-Parlamentets Udenrigsudvalg den 28. april 2009,
 - der henviser til erklæringerne af 7. og 11. april 2009 fra Javier Solana, EU's højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, om situationen i Republikken Moldova,
 - der henviser til erklæringerne af 6., 7. og 11. april 2009 fra Benita Ferrero-Waldner, kommissær for eksterne forbindelser, om situationen i Republikken Moldova,
 - der henviser til erklæring af 12. april 2009 fra FN's »Country Team« i Republikken Moldova,
 - der henviser til Europarådets resolution nr. 1280 af 24. april 2002,
 - der henviser til Amnesty Internationals memorandum af 17. april 2009 om situationen i Republikken Moldova i forbindelse med og efter begivenhederne den 7. april 2009,
 - der henviser til rapporten fra Parlamentets ad hoc-delegation til Republikken Moldova, der besøgte landet den 26.-29. april 2009,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 103, stk. 4,
- A. der henviser til, at den europæiske naboskabspolitik og programmet for Østpartnerskabet, som snart skal vil blive iværksat, anerkender Moldovas europæiske ambitioner og betydningen af Moldova som et land med rodfæstede historiske, kulturelle og økonomiske forbindelser med EU's medlemsstater,
- B. der henviser til, at EU-Moldova-handlingsplanen har til formål at tilskynde til politiske og institutionelle reformer i Republikken Moldova, herunder på områderne demokrati og menneskerettigheder, retsstatsprincipperne, retsvæsenets uafhængighed og mediefriheden, samt gode naboskabsforbindelser,

Torsdag, den 7. maj 2009

- C. der henviser til, at et af de mål, der er fastsat for juni 2009, er at indlede forhandlinger om den nye aftale mellem Republikken Moldova og EU på mødet i Samarbejdsrådet EU-Moldova,
- D. der henviser til, at Republikken Moldova er medlem af Europarådet og OSCE og således har forpligtet sig til reelt at fremme demokratiet og respekten for menneskerettighederne, herunder på området for forebyggelse og bekæmpelse af tortur, mishandling og anden umenneskelig og nedværdigende behandling,
- E. der henviser til, at der blev afholdt parlamentsvalg i Republikken Moldova den 5. april 2009 under overvågning af en international valgobservationsmission, der var sammensat af repræsentanter fra OSCE/ODIHR, Europa-Parlamentet, OSCE's Parlamentariske Forsamling og Europarådets Parlamentariske Forsamling,
- F. der henviser til, at der i perioden op til valget blev udtrykt alvorlig bekymring over regeringens kontrol med de offentlige medier, trusler mod og forfølgelse af oppositionsledere og private medier og misbrug af administrative ressourcer til fordel for regeringspartiet,
- G. der henviser til, at mellem 500 000 og 1 million moldovere lever i udlandet, og til, at adskillige appeller underskrevet af et stort antal ngo'er og sammenslutninger fra den moldoviske diaspora, herunder én i februar 2009 rettet til Republikken Moldovas præsident, formanden for Republikken Moldovas parlament og Republikken Moldovas premierminister vedrørende foranstaltninger, der fratager moldovere bosat i udlandet deres stemmeret, og at disse appeller inden valget den 5. april 2009 blev sendt til de moldoviske myndigheder, som ignorerede dem; der henviser til, at antallet af moldoviske vælgere, der er bosat uden for Republikken Moldova, er meget begrænset (22 000),
- H. der henviser til, at de facto-myndighederne i udbryderregionen Transnistrien forhindrede et stort antal moldoviske statsborgere i at deltage i valget,
- I. der henviser til, at IEOM i sine foreløbige resultater konkluderede, at valget havde opfyldt mange internationale normer og forpligtelser, men at det var nødvendigt med yderligere forbedringer for at sikre en valgproces, der var fri for unødigt administrativ indblanding, samt for at øge offentlighedens tillid,
- J. der henviser til, at oppositionspartierne og sammenslutningen »Koalitionen 2009« har klaget over omfattende uregelmæssigheder under valget den 5. april 2009 i forbindelse med udarbejdelsen af valg-lister og supplerende lister og i forbindelse med optælling og opstilling af afstemningsresultater,
- K. der henviser til, at valgets endelige resultat blev offentliggjort af den centrale valgkommission den 21. april 2009 efter en omtælling, og at det blev stadfæstet af forfatningsdomstolen den 22. april 2009,
- L. der henviser til, at de begivenheder, der fulgte på valget, har været præget af voldshandlinger og en massiv intimiderings- og voldskampagne ført af den moldoviske regering, og at der således er sået tvivl om de moldoviske myndigheders engagement til fordel for de demokratiske værdier og menneskerettighederne og om, hvorvidt der i offentligheden næres tillid til disse myndigheder,
- M. der henviser til, at de fredelige demonstrationer er udsprunget af tvivl om retfærdigheden af valget og mistillid til de offentlige institutioner, herunder de institutioner, der administrerede forløbet af valg-proceduren; der henviser til, at myndighederne udnyttede beklagelige voldshandlinger og udslag af vandalisme til at intimidere civilsamfundet, idet de reagerede på en voldelig og uforholdsmæssig måde, samt til yderligere at indskrænke de moldoviske borgeres i forvejen skrøbelige grundlæggende rettigheder og friheder,
- N. der henviser til, at man generelt regner med, at mindst 310 mennesker er blevet arresteret og tilbageholdt og at adskillige af de arresterede personer stadig sidder i fængsel; der henviser til og at de tilbageholdte personer på politistationer blev udsat for systematisk mishandling i en sådan grad, at det kan betragtes som tortur,

Torsdag, den 7. maj 2009

- O. der henviser til, at mishandling og ubegrundede arrestationer af civile foretaget af uidentificerede politistyrker tilsyneladende ikke havde til formål at få situationen under kontrol, men snarere indebar overlagte forsøg på undertrykkelse,
- P. der henviser til, at de alvorlige krænkelser af menneskerettighederne begået af de moldoviske myndigheder, den uberettigede forfølgelse af repræsentanter for civilsamfundet og demonstranter samt eksempler på manglende respekt for retsstatsprincipperne og de relevante europæiske konventioner, som Republikken Moldova har undertegnet, stadig finder sted i dette land,
- Q. der henviser til, at den moldoviske regering beskyldte Rumænien for indblanding i demonstrationerne efter valget og udviste den rumænske ambassadør, der henviser til, at den moldoviske regering også indførte visumkrav for statsborgere fra denne EU-medlemsstat,
- R. der henviser til, at det bør understreges, at der ikke har vist sig at være nogen alvorlige tegn eller beviser på, at en EU-medlemsstat kunne beskyldes for at være ansvarlig for de voldelige begivenheder i de seneste uger,
- S. der henviser til, at et reelt og afbalanceret partnerskab kun kan udvikles på grundlag af fælles værdier, navnlig med hensyn til demokrati, retsstatsprincippet og overholdelse af menneskerettighederne og de borgerlige frihedsrettigheder,
- T. der henviser til, at EU via sit program for Østpartnerskabet søger at opnå øget stabilitet, bedre regeringsførelse og økonomisk udvikling i Republikken Moldova og i andre lande ved dets østlige grænser,
1. understreger betydningen af tættere forbindelser mellem EU og Republikken Moldova og bekræfter behovet for at samarbejde med henblik på at bidrage til øget stabilitet, sikkerhed og velstand på det europæiske kontinent og forebygge, at der opstår nye skillelinjer;
 2. bekræfter sin vilje til at fortsætte en meningsfuld og målrettet dialog med Republikken Moldova, men finder det yderst vigtigt, at der indføres strenge bestemmelser, hvad angår retsstatsprincipperne og respekten for menneskerettighederne; understreger samtidig, at yderligere styrkelse af forbindelserne, blandt andet gennem indgåelse af en ny udvidet aftale, skal gøres afhængig af de moldoviske myndigheders reelle og udtrykkelige engagement til fordel for demokratiet og menneskerettighederne;
 3. understreger, at fuld overholdelse af internationale demokratiske normer inden, under og efter valgprocessen er af største betydning for den fortsatte udvikling af forbindelserne mellem Republikken Moldova og EU;
 4. fordømmer på det kraftigste den massive kampagne med forfølgelse, grove krænkelser af menneskerettighederne og andre ulovlige handlinger, som den moldoviske regering har gennemført i tiden efter parlamentsvalget;
 5. opfordrer indtrængende de moldoviske myndigheder til omgående at sætte en stopper for alle illegale arrestationer og gennemføre regeringsaktioner i overensstemmelse med landets internationale løfter og forpligtelser med hensyn til demokrati, retsstatsprincipperne og menneskerettighederne;
 6. er især bekymret over de illegale og vilkårlige arrestationer samt de udbredte krænkelser af de arresterede personers menneskerettigheder, især retten til livet, retten til ikke at blive udsat for fysisk mishandling, tortur eller umenneskelig og nedværdigende behandling eller afstraffelse, retten til frihed og sikkerhed, retten til retfærdig rettergang og retten til forsamlingsfrihed, foreningsfrihed og ytringsfrihed, samt det faktum, at disse krænkelser stadig foregår;

Torsdag, den 7. maj 2009

7. understreger, at der må skabes en national dialog med deltagelse af regeringen og oppositionspartierne, som må gøre en betydelig indsats for grundlæggende at forbedre de demokratiske procedurer og den måde, hvorpå de demokratiske institutioner fungerer i Republikken Moldova, og det første emne for denne dialog bør være de mangler, der er nævnt i undersøgelsesresultaterne fra IEOM;
8. understreger dog, at de indre spændinger i Republikken Moldova er meget stærke, og anser det derfor for tvingende nødvendigt at oprette en international uafhængig undersøgelseskommission med deltagelse af EU, Europarådets Komité for Forebyggelse af Tortur og uafhængige eksperter med henblik på at sikre en upartisk og gennemsigtig undersøgelsesproces;
9. fastholder, at alle ansvarlige for de brutale voldshandlinger mod de tilbageholdte skal stilles for en domstol; fastholder desuden, at resultaterne af den uafhængige undersøgelseskommissions arbejde også bør føre til en reel reform af retssystemet og politistyrkerne i Republikken Moldova;
10. opfordrer til, at der foretages en særlig efterforskning i sagerne vedrørende de personer, der omkom under begivenhederne efter valget, samt vedrørende påstandene om voldtægt og mishandling i fængslet og de politisk motiverede arrestationer, såsom arrestationerne af Anatol Mătășaru og Gabriel Stati;
11. fordømmer den afskrækkelseskampagne, som de moldoviske myndigheder har indledt over for journalister, repræsentanter for civilsamfundet og oppositionspartierne, og som især indebærer arrestation og udvisning af journalister, afbrydelse af adgang til netsider og tv-stationer, udsendelse af propaganda på offentlige kanaler og nægtelse af adgang til de offentlige medier for repræsentanter for oppositionen; mener, at disse aktioner har til formål at isolere Republikken Moldova fra de nationale og internationale medier og offentlig kontrol; beklager og fordømmer, at denne censur videreføres i kraft af breve, som indenrigsministeren og justitsministeren har sendt til ngo'er, politiske partier og massemedier;
12. beklager kraftigt, at de moldoviske myndigheder har besluttet at udvise den rumænske ambassadør og indføre et visumkrav for statsborgere fra denne EU-medlemsstat; insisterer på, at diskrimination af EU-statsborgere på grund af deres nationale oprindelse ikke er acceptabel, og opfordrer de moldoviske myndigheder til at genindføre en visumfri ordning for rumænske statsborgere;
13. opfordrer samtidig indtrængende Rådet og Kommissionen til at foretage en revision af EU's visumordning for Republikken Moldova for, især økonomisk, at gøre det lettere for moldoviske statsborgere at få visum, og for at gøre det muligt at indføre bedre regulerede rejseordninger; håber imidlertid, at de moldoviske borgere ikke vil udnytte en bedre visum- og rejseordning til massivt at forlade deres land, men at de vil blive tilskyndet til at yde et aktivt bidrag til deres hjemlands fortsatte udvikling;
14. konstaterer, at påstande om, at et EU-land har været involveret i begivenhederne, synes uholdbare, og at disse påstande hverken blev drøftet eller gentaget under møderne i ad hoc-delegationen i Republikken Moldova;
15. kræver, at der omgående forelægges konkrete beviser, der underbygger enhver påstand fremsat af den moldoviske regering vedrørende demonstranternes påståede kriminelle handlinger og udenlandske regeringers indblanding;
16. tager de moldoviske myndigheders erklæringer til efterretning, ifølge hvilke der vil blive indledt en straffeprocess i forbindelse med det påståede »forsøg på at tilrane sig statsmagten den 7. april 2009« og kræver, at efterforskningen vil blive gennemført på gennemsigtig vis og kaste lys over alle de beskyldninger, som de moldoviske myndigheder har fremsat med hensyn til et eller flere tredjelandes deltagelse i disse begivenheder;
17. finder det uacceptabelt at betegne alle protester som kriminelle handlinger og hævde, at de indgår i en påstået »forfatningsstridig sammensværgelse«, og fordømmer samtidig alle til fælde af vold og vandalisme; mener, at de fredelige protester i høj grad var forårsaget af tvivl om retfærdigheden af valget, mistillid til de offentlige institutioner og utilfredshed med den sociale og økonomiske situation i Republikken Moldova;

Torsdag, den 7. maj 2009

18. mener, at en konstruktiv dialog med oppositionspartierne, civilsamfundet og repræsentanter for internationale organisationer er den eneste metode til at ændre den nuværende situation i Republikken Moldova;
19. understreger, at ethvert nyvalg vil kræver enighed mellem oppositionen og regeringen om konkrete forbedringer af valgprocessen;
20. understreger atter betydningen af retsvæsenets uafhængighed, og kræver, at der tages yderligere skridt til at sikre alle medier redaktionel frihed, herunder Radio TV-Moldova, samt at der afstås fra ethvert forsøg på at intimidere ProTV-kanalen og fra enhver trussel med hensyn til forlængelse af dens licens, samt kræver betragtelige forbedringer af Moldovas valglov som afgørende elementer i enhver fremtidig valgproces og konsolidering af demokratiet i Republikken Moldova;
21. beklager, at den moldoviske regering intet gjorde for at lette valgdeltagelsen for moldoviske statsborgere i udlandet i overensstemmelse med forslagene fra Europarådets Venedigkommission; opfordrer de moldoviske myndigheder til at vedtage de nødvendige foranstaltninger for at sikre valgdeltagelsen;
22. understreger, at der er betragtelige forskelle mellem OSCE/ODIHRs foreløbige rapport om afviklingen af valget og påstandene om omfattende uregelmæssigheder, som et betragteligt antal ikke-statslige moldoviske organisationer har fremført; understreger, at der ved en fremtidig nyvurdering af OSCE/ODIHRs valgovervågningsaktiviteter og EU's bidrag til IEOM må tages højde for sådanne forskelle;
23. mener, at EU for at bevare sin troværdighed over for Republikken Moldovas befolkning bør engagere sig i håndteringen af den nuværende situation på en proaktiv, gennemgribende og omfattende måde; henstiller indtrængende til Rådet at overveje mulighederne for at sende en retsstatsmission til Republikken Moldova for at bistå de retshåndhævende myndigheder i forbindelse med reformprocessen, især i forbindelse med politimæssige og retlige områder;
24. understreger, at Rådet, Kommissionen og medlemsstaterne fuldt ud må gøre brug af det europæiske naboskabsprogram og navnlig det nye program for Østpartnerskabet for at opnå øget stabilitet, bedre regeringsførelse og en afbalanceret økonomisk udvikling i Republikken Moldova og i de andre lande ved Unionens østlige grænser;
25. opfordrer Kommissionen til at sikre, at EU-midlerne til Republikken Moldova på området menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder får større virkning, navnlig ved at gøre fuld brug af det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder og inden for rammerne af ENPI; opfordrer Kommissionen til at forelægge Europa-Parlamentet en detaljeret rapport om anvendelsen af alle EU-bevillinger til Republikken Moldova med særlig vægt på bevillinger til god regeringsførelse og demokratisk udvikling;
26. opfordrer Rådet og Kommissionen til at styrke missionen for EU's særlige repræsentant i Republikken Moldova, både med hensyn til omfang og ressourcer;
27. gentager sin støtte til Republikken Moldovas territoriale integritet og påpeger behovet for en mere solid rolle for EU i forsøget på at finde en løsning på spørgsmålet om Transnistrien;
28. understreger på ny, at EU må gøre alt, hvad der står i dets magt, for at give Republikken Moldovas befolkning en reel europæisk fremtid; opfordrer indtrængende alle politiske kræfter i Republikken Moldova og Moldovas partnere til ikke at misbruge den nuværende ustabile situation til at lede landet væk fra dets europæiske kurs;
29. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og Europarådets og OSCE's parlamentariske forsamlinger samt til Republikken Moldovas regering og parlament.